

అతని వీధిలో వున్న చాలామందికి మల్లే రమణ దంపతులకూడా తమ అబ్బాయిని ఇంగ్లీషు మీడియమ్ స్కూల్లో చేర్పించాలన్న వుబలాటం రేకెత్తించింది. అది ఈనాటిది కాదు. వాళ్ళ అబ్బాయి వుట్టినప్పట్నుంచీ ఈ కోరిక వారి మనసుల్లో స్థిరనివాసం యేర్పర్చుకుంది.

ఎంత మనం ఇంగ్లీషు వద్దు మెట్రో అంటున్నా ఇంగ్లీషు మీడియమ్ స్కూళ్ళు రోజురోజుకీ పెరుగుతున్నాయేగాని. తరగడంలేదు. అందుకు కీలక మైన కారణం యేమీ లేకపోయినా. కేవలం తమ పిల్లలు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడాలన్న కోరిక. వారి నడవడికలో స్థిరత్వం. క్రమవద్దతి యేర్పరుతుందన్న విశ్వాసం తలదండ్రులలో పెరిగిపోవడమే. అందులో కొంత నిజమూ లేకపోలేదు.

రమణ భార్య రమణి వక్రింటి పిల్లలు వాళ్ళమ్మని 'మమ్మీ' అని పిలుస్తూ వుంటే ఎంతో ముచ్చటగా ఉంటోంది. తననీ తన కొడుకు అలా సంబోధిస్తుంటే ఎంత ఆనందంగా వుంటుంది అన్న ఆరాటం ఆమెని గిలిగింతలు పెట్టింది.

"ఏవండీ! మనబ్బాయిని కాన్వెంటులో చేర్పాలనుకున్నాం కదా! ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా?" అని అడిగిందో రోజు. భర్త రమణని.

"వాడు వుట్టినప్పట్నుంచీ మనం అనుకుంటున్నదేగా ఈ విషయం. అందుకే ఈ మధ్యనే ఓ అప్లికేషను పెట్టాను" అన్నాడు రమణ.

"అయితే సీటు దొరికిపోవచ్చు నంటారా?" అనక్రిగా అడిగింది రమణి.

"అదెట్లా చెప్పగలం అప్పుడే? హెడ్ మిస్ట్రీస్ మాత్రం గ్యారెంటీగా సీటు దొరుకుతుందని చెప్పలేనంటోంది."

రమణి నీరసంగా మొహం పెట్టింది.

"అదేమిటండీ! మన అబ్బాయిని చేర్చ

ఆదిలోనే మొసపాడు

దానికి ప్రయత్నించినప్పుడే ఈ పరిస్థితి రావాలా?" దిగాలుగా అందామె.

"ఈ పరిస్థితి ఎందుకు రాదు చెప్పు; ఇప్పుడు చాలా మంది ఈ ఇంగ్లీషు మీడియమ్ స్కూళ్ళకి ఎగబడుతున్నారు.

అప్లికేషను పెట్టుకున్న ప్రతి వ్యక్తికీ సీటివ్వడం సాధ్యమా?"

"మరేం చేస్తారట....?"

"ఏదో పరీక్ష వెడతారు. అందులో మన బ్బాయి వుత్తీర్ణుడైతే సీటిస్తారు."

"అలాగయితే ఫరవాలేదు. మీరు వాళ్ళ

బాగా తర్ఫీదు చెయ్యాలండీ. ఎలాగయినా మనవాడికి సీటు దొరకాలి."

"ప్రయత్నిస్తారే!" కాపీగా అన్నాడు రమణ.

రమణి నీరసంగానే నిట్టూర్చింది. భర్త మాటలు అంత ఆశాజనకంగా అనిపించలేదామెకి. అయితే, పూర్తిగా ఆశని వదులుకోదల్చుకోలేదు.

తీరా పరీక్ష ఎప్పుడు వెడతారోనని వాకలు చెయ్యాలని స్కూలుకి వెళ్ళిన రమణి పిడుగులాంటివార్త విన్నాడు. అదేమిటంటే, పిల్లలకు పరీక్ష వెట్టరని. తలదండ్రులు చదువుకున్న వాళ్ళయి వుండాలని, వాళ్ళకే యింటర్వ్యూలాంటిదేదో వుంటుందని.

రమణికి కళ్ళుతరిగినట్లయింది. ఈ నిర్ణయం తమకి బొత్తిగా అనుకూలమైనది కాదని అతనికి తెలుసు. ఎందుకూ అంటే, తన భార్య రమణి ఎనిమిదో క్లాసు వరకూ చదివి, స్కూలుకి గుడ్లబై కొట్టిన వ్యక్తి. అంచేత ఆమెకి ఇంగ్లీషు మాట్లాడంలో ఎంత పరిజ్ఞానం వుందో అతనికి బాగా తెలుసు. అందుకే నిరాశతో, గుండె బరువుతో తెల్లమొహం వేస్తూ యింటికొచ్చాడు.

భర్త ఆదోలా వుండడాన్ని గమనించింది రమణి. ఆయన యెందుకలా వున్నారో ఆమెకి అంతుచిక్కలేదు.

"అలా వున్నారేవండీ?" ప్రశ్నించింది కంగారుపడుతూ.

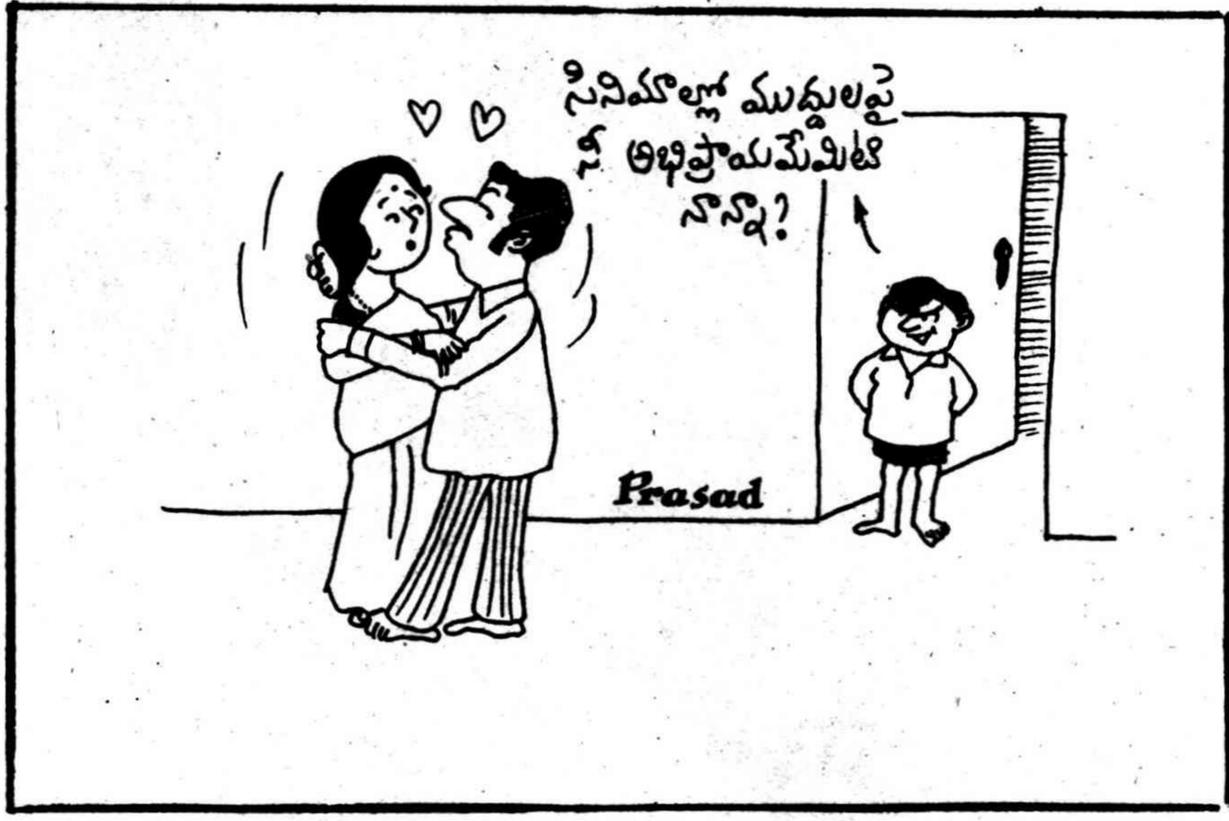
రమణి నిస్పృహతో ఓ నిట్టూర్పు విడిచాడు.

"అబ్బాయిని స్కూల్లో చేర్పించే విషయంలో మనం వూహించిందంతా తారుమారయింది రమా!" దిగాలుగా అన్నాడు కుర్చీలో కూలబడుతూ.

అబ్బాయిని యింకా స్కూల్లో చేర్పించకముందే అవరోధాలు ఎదురవుతున్నందుకు హతాశురాలయింది రమణి.

"ఏమయ్యిందండీ?" దిగాలుపడుతూ అంది.

"వచ్చిన ధరఖాస్తులు చాలా వున్నాయట. అందుచేత అడ్మిషను కావాలనుకున్న పిల్లలకు పరీక్ష ఎలాగో వుంటుంది. దాంతో పాటు పిల్లల తలదండ్రులకు ఇంగ్లీషు పరిజ్ఞానం యేపాటుందో చూపిమరీ పిల్లలకు సీటిస్తారట. ఈ సంవత్సరం నుంచి యిదో కొత్త తరహా వద్దతి ప్రవేశ పెట్టారట" చాలా నిరుత్సాహంగా అన్నాడు

రమణ.

రమ భర్తకంటె రెండింతలు దిగులు వడింది. ఆమె మొహంలో రంగు మారింది. నిజం చెప్పాలంటే కొడుకుని కాన్వెంటులో చేర్చడానికి ఆమె వట్టు దలే అధికం. "అయితే. ఇప్పుడెలాగండి మరి? నేనేం అంతగా చదువుకున్నదాన్ని కాను. మని ద్వరం వెళ్తే. వాళ్ళేమో ఇంగ్లీషులో అడిగారనుకోండి. నేనేం చెప్పగయ్యి? నలుగురిలో అలాను తప్పించి. ఇంకేమైనా వుంటుందా?" అంటులేని విరుత్సాహంతో అందామె.

రమణకి యిదో నెద్ద సమస్యగా నే కోచింది. తనతోపాటు రమని తీసుకెళ్తే తప్పకుండా అవమానపడాలివస్తుందని పించిందకవికి.

"అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను రమా!" సాలోచనగా అన్నాడు.

రమ ఏం మాట్లాడలేదు. ఏదో ఆలోచిస్తోంది. రమణ కూడా తీవ్రంగా ఆలోచించసాగేడు—ఏం చేస్తే బావుంటుందా అని.

రమణ మెదడులో తళుక్కున ఓ ఆలోచన మెరిసింది.

మొదటి పాఠ్యము

"ఓ అయిడియా వచ్చిందోయ్ రమా!" వుత్సుకతతో అన్నాడు.

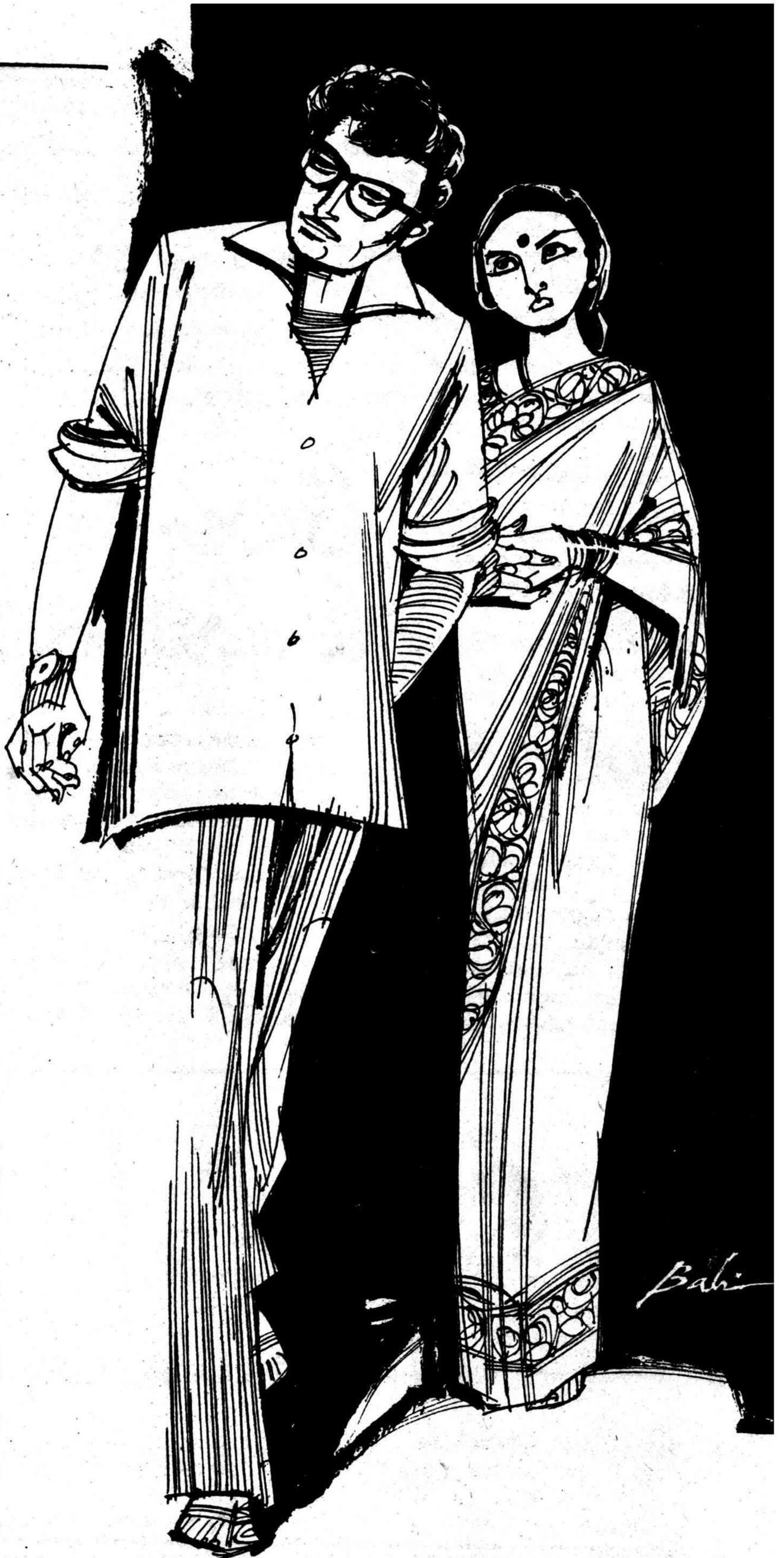
"ఏవిటంటి అది?" రమలోనూ ఆసక్తి యిసుకూడించింది.

"మా ఆఫీసులో ఓ లేడీ టైపిస్టుంది. ఆమె సహాయాన్ని అర్జిస్తే సరి...."

"అంటే? ఆమె యే విధంగా సహాయం చేస్తుందంటారు?" అర్థంగాక అమాయకంగా అడిగింది రమ.

రమణ చిన్నగా మందహాసం చేశాడు. "నీకు బొత్తిగా ప్రపంచజ్ఞానం లేదు రమా! ఇంగ్లీషులో మాట్లాడగలిగే ఓ ట్రీ. ఇంటర్వ్యూ జరిగే కొద్దిసేవటికోసమైనా నాకు భార్యగా వ్యవహరించాలి కదా! అందుకే అంటున్నాను....యీ కొద్దిపాటి సహాయాన్ని మా టైపిస్టు నుంచి తీసుకోవచ్చునని."

రమ మొహం వెలవెలబోయింది. ఆమె హృదయస్పందన జోరు హెచ్చింది. ఆ

Bah

కొద్ది క్షణాలయినా తన భర్త సరసన, యెవరో మరో ప్రీ భార్యనంటూనిల్చోవడం, ఆమెకి సుతరామూ యిష్టంలేకపోయింది. అంతేగాకండా, ఈ అవకాశాన్ని కావాలని వినియోగించుకోవాలని భర్త చూస్తున్నాడే మోనన్న చిన్న అనుమానం కూడా యేర్పడింది. ఆమె కళ్ళల్లో చిన్న యెర్రదనం చోటుచేసుకుంది.

“ఏవిటండీ మీరంటున్నది? ఎవరో ఆ తైపిస్టుని తీసుకెళ్ళి, మీకు భార్యగా వాళ్ళందరికీ పరిచయం చేస్తారా? నాకు ప్రవంచజ్ఞానం లేదంటున్నారని, అసలు ఆ జ్ఞానం మీకుందండీ!” చిరు కోపంతో అంది.

రమణ చిత్తయిపోయాడు. భార్యకేసి అదోలా చూశాడు. ఆమె మొహంలో, కళ్ళల్లో, చిరుకోపం తారాడుతూవుంటే, కొంపదీపి తుపాను ప్రారంభమవుతుందేమోనని భయమేసింది.

“నాకు జ్ఞానం లేదంటున్నావు సరే— వాళ్ళుకున్నాను రమా! కాని, యిప్పుడీ సమస్య పరిష్కార మయ్యేదెలా? అయితే, మనబ్బాయిని కాన్వెంటులో చేర్చడం మాట మర్చిపో.” గంభీరంగా అనేశాడు రమణ.

రమ మొహం వాడిపోయింది. ఒక పక్క అబ్బాయి కాన్వెంటు చదువు, మరోపక్క యెవరో పరాయి ప్రీని తన స్థానంలో నిలబెట్టడం రెండూ ప్రముఖ సమస్యలై పోటీ వడ్డాయి. ఏంచెయ్యాలో ఆమెకి అర్థంకాలేదు.

తమ అబ్బాయిని చేర్పించినపుడే ఈ కొత్త రూల్స్ రావాలా? తానేదో కనీసం మెట్రిక్ పాసయ్యున్నా బావుండిపోను అప్పట్లో.... అదీ లేకపోయింది. ఎనిమిదో క్లాసుతోనే ఆపేయాలి వచ్చింది. అప్పటి పరిస్థితులు వేరు. పోనీ, ప్రస్తుతానికి తమ అవసరం కోసం, ప్రస్తుత సమస్య పరిష్కారంకోసం ఆ లేడీ తైపిస్టునే తాత్కాలికంగా ఉపయోగించుకుంటేనో....” ఈ

కాస్త పరిచయం క్రమంగా ఎంత దూరం పోతుందో అన్న ప్రీ సహజమైన అనుమానం ఆమె మెదడులో మెదిలింది. దాంతో ఏవేవో మనసులో వూహించుకుంది. అవన్నీ అప్రయత్నంగా వూహలోకంలో మెదిలే సరికి, ఆమెకి కళ్ళు తిరిగినట్టయ్యాయి.

మరింత ఆలోచించలేకపోయింది. ఒక నిర్ణయాని కొచ్చింది.

“పోనండీ, అబ్బాయికి కాన్వెంటు చదువే వుండక్కరలేదు. ఏదో ఒక స్కూల్లో చేర్పించండి. అందరి పిల్లలూ కాన్వెంటు స్కూల్లోనే చదువుతున్నారా ఏవిటి? ఎందుకొచ్చిన పాట్లండీ యివన్నీను? ఉన్న అవకాశంతో తృప్తి పడదాం” అంటూ తన నిర్ణయాన్ని వ్యక్తం చేసింది రమ.

“పోనండీ, అబ్బాయికి కాన్వెంటు చదువే వుండక్కరలేదు. ఏదో ఒక స్కూల్లో చేర్పించండి. అందరి పిల్లలూ కాన్వెంటు స్కూల్లోనే చదువుతున్నారా ఏవిటి? ఎందుకొచ్చిన పాట్లండీ యివన్నీను? ఉన్న అవకాశంతో తృప్తి పడదాం” అంటూ తన నిర్ణయాన్ని వ్యక్తం చేసింది రమ.

రమణ విస్తుపోయాడు. నిరుత్సాహం అతని నవనాడుల్లో ప్రవహించింది. అబ్బాయిని కాన్వెంటులో చేర్చి, వాడి భవిష్యత్తుకి పటిష్టమైన పునాది వెయ్యాలనే తన ఆకాంక్ష యిలా ఆదిలోనే అడుగంటబోతున్నందుకు మానసికంగా మధనపడ్డాడు.

“అదేవిటి రమా? ఒక్కసారి నీ అభిలాషను, అభిప్రాయాన్నీ బలవంతంగా చంపుకుంటున్నావా!” బాధగా అన్నాడు రమణ.

రమ బరువుగా ఓ నిట్టూర్పు విడిచింది. “మరేం చెయ్యమంటారండీ? పరిస్థితులు మనకి ప్రతికూలంగా వుంటే, వాటిని మెదుర్కొనేకంటే వాటితో రాజీవర్థమే శ్రేయస్కరం కదూ?”

“పరిస్థితులు ప్రతికూలంగా వున్నాయని యెలా అనుకుంటున్నావు?”

“మరేం అనుకోమంటారు? ఎవతెనో ఓ పరాయి ప్రీని తీసుకొచ్చి మీ భార్యగా పరిచయం చేసుకోవాలిన్న దుస్థితి యేర్పడుతోందంటే అనుకూల పరిస్థితికి నిదర్శన మనుకోమంటారా?” సూటిగా ప్రశ్నించింది.

భార్య అంతరంగం అవగతమయింది రమణకి.

“దీన్ని ఓ దుస్థితిగా పేర్కొనడం బావు లేదేమో ఆలోచించు రమా! మన అపసరానికి ఆమెని వినియోగించుకుంటున్నామంటే, అదీ కొన్ని నిముషాలు మాత్రమే. నువ్వు బాగా యోచించు. మన అబ్బాయి కాన్వెంటు చదువుకోసమైనా, వాడి భవిష్యత్తుకోసమైనా మనం ఈ కాస్తంత సర్దుబాటు చేసుకోవాలి,” అన్నాడు నచ్చజెప్పే ధోరణిలో.

రమ మళ్ళీ తార్కికంగా ఆలోచించింది.

“అ కొద్ది నిముషాలూ అయితే యిబ్బంది లేదండీ! కాని, ఈ అవకాశాన్ని అదనుగా పెట్టుకొని, ఆమెతో పరిచయాన్ని పెంచుకునే అవకాశం వుంటేనో?” తన మనసులో మొలకెత్తిన అనుమాన వీణాన్ని బైటపెట్టింది.

రమణకి నవ్వాచ్చిందామె తెలివితక్కువ ఆలోచనకి. గట్టిగానే నవ్వేశాడు.

“ఎందుకా నవ్వు?” మొహం ముడుచుకుంటూ అంది రమ.

“నవ్వుగాక యింకేవిటి? నీ తెలివితక్కువ ఆలోచనకి నవ్వాలో, జాలిపడాలో అర్థం కాకుండా వుంది రమా. ప్రీ సహజమైన బుద్ధి పోనిచ్చుకున్నావు కాదు. ఒక్క విషయం ఆలోచించు. ఆమెతో పరిచయాన్ని పెంచుకోవాలంటే యిటువంటి అవకాశమే అందుబాటుకి రావాలా చెప్పు? ఆమె పని చేస్తున్నది యింకెక్కడో కాదు. మా ఆఫీసులోనే. అయితే అటువంటి భావనలే మాలో వుండవు. ఒక వేళ వుంటే మవ్వేవీ చెయ్యలేవు. మమ్మల్ని చూడలేవు కూడా. మనుషుల్లో నిజాయితీ, నీతి వుండాలిగాని, అడుగడుక్కి యిటువంటి అనుమానాలు పెట్టుకోకూడదు. అది ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు. నా ప్రవర్తన తెలిసి కూడా నీలో యిటువంటి దురాలోచన వుద్భవించిందంటే నాకే సిగ్గుగా వుంది” మెల్లగా మందలిస్తూ అన్నాడు రమణ.

రమ చిన్నబుచ్చుకుంది తన అనుమానానికి. ఆయనన్నట్టు అటువంటి అభిప్రాయమేవుంటే, ఇలాంటి అవకాశమే వుండాలా?...చీ! చీ! తన కెందుకొచ్చిందో ఈ అనుమానం..... అవమానంతో సిగ్గు పడిపోయింది.

రమ చిన్నబుచ్చుకుంది తన అనుమానానికి. ఆయనన్నట్టు అటువంటి అభిప్రాయమేవుంటే, ఇలాంటి అవకాశమే వుండాలా?...చీ! చీ! తన కెందుకొచ్చిందో ఈ అనుమానం..... అవమానంతో సిగ్గు పడిపోయింది.

“క్షమించండి : మీరన్నట్టు నీతి, విజ్ఞాన యితీ వుండాలి. నల్లెండ్లి ఈ సంఘటన మర్చిపోండి. ఆమె సహకారాన్ని అడగండి. ఇలాగయినా, ఆ బ్యాంకి కాన్వెంటులో సీటు దొరికితే ఆనందమే కదా?” అంది రమ.

“నీలో మొలకెత్తిన అనుమానం అడు గంటినట్టేనా?” నవ్వుతూ పరిహాస దోరణిలో అడిగాడు.

“అబ్బ! ఫోడురూ! ఏదో ఆ పాడు అనుమానం వచ్చేసిందోసారి. ఈ సంఘటనే మర్చిపోమన్నానా మరి! ఇహ ఆ ప్రయత్నమేదో చెయ్యండి”

“ఇంక ఆవిణ్ణి అడగనీ! ఆమె నాతో పాటు అక్కడికి రావడానికి అంగీకరిస్తుందో లేదో?” కాస్తంత బెట్టుచూపించాడు.

“అంగీకరించేస్తే చూడండి....”

“ప్రయత్నిస్తారే....”

ఆ రోజుకి ఆ ప్రస్తావన అక్కడితో ముగిసింది.

* * *

మరుసటిరోజు ఆఫీసునుంచి తిరిగొచ్చిన రమణికి చిరునవ్వుతో ఎదురయ్యింది రమ.

“ఏవిటి రమా. ఇవాళ ఎంతో హుషారుగా అగుపిస్తున్నావు: ఏవిటి విశేషం?” లోపలికొస్తూనే అడిగాడు రమణి.

“ప్రత్యేకంగా విశేషం ఏవీ లేదండీ! మీరు రేపు కాన్వెంటుకి వెళ్తున్నట్టేగా?”

రమణి కుర్చీలో కూచుని బూటు విప్పు కుంటూ భారంగా ఓ నిట్టూర్పు విడిచాడు.

“లేదు రమా! పరిస్థితి అనుకూలించ లేదు.”

“మళ్ళీ ఏమయిందండీ?” గతుక్కుమంది రమ. ఆమె మొహం వివర్ణమైంది.

“మా లైసిన్లు ఒప్పుకోలేదు.”

“ఎందుకొప్పుకోలేదూ?”

“ఆమెకున్న సమస్యలు ఆమెవి. నాతో పాటు వస్తే, లేనిపోని వ్యాఖ్యానాలు, అవనిందలు తలెత్తుతాయని ఆమె భయం. అనుమానాలు మనకేకాదు అందరికీ వుంటాయి” నవ్వుతూనే అన్నా దెబ్బకొట్టాడు.

రమ లోలోన చిన్నబుచ్చుకుంది.

“అయితే మరేం చేద్దాం?”

“ఏం లేదు. లక్షణంగా మనబ్యాంకిని తెలుగు స్కూల్లో చేర్పించేస్తే ఫోతుంది. ఇంగ్లీషు చదువుకో దండం పెట్టేసి వూరుకుంటే సరి!”

“అంతేనంటారా?”

“అంతకంటే మరో మార్గం అగుపించడంలేదు రమా! నాకు భార్యగా వ్యవహరించమని ఇంకెవరిని దేబిరించి అడుగుతాం చెప్పు? అందుకే, ఆ ప్రయత్నమే మానుకుందాం.”

“నాకూ అలాగే అనిపిస్తోందండీ! ఏం ఇంగ్లీషు చదువులెద్దురూ! సలక్షణంగా మన మాతృభాష నేర్పించుకుంటే ఫోలా! రేపే జాయిన్ చేయించండి.”

“కౌందరపదాద్దు. ఇప్పుడు మనబ్యాంకి వయస్సు చాలదు. కాన్వెంటులో అయితే నర్సరీ వుంటుంది కాబట్టి యిబ్బందిలేదు. అంచేత అబ్బాయిని యింటిదగ్గర తర్ఫీదు చేసి, వచ్చే సంవత్సరం చేర్పించాల్సిందే.”

“వచ్చేసంవత్సరమే అయితే, కాన్వెంటులోనే మళ్ళీ ప్రయత్నిస్తే కాదుటండీ?” రమకింకా ఆసక్తి తగ్గలేనట్టుంది.

రమణి ఆశ్చర్యంగా ఆమెకేసి చూశాడు.

“అదిగో మళ్ళీ ఆ బలహీనతకి లోనవుతున్నావు రమా! ఆ ఆలోచనని నీ మనసు లోంచి పీకి పారెయ్” అన్నాడు.

“అలాగేరెండి. మరి, ఆ తలంపు రాని వ్యసనం.” దృఢ నిశ్చయంతో అంది రమ.

“హమ్మయ్య! ఇప్పుడు నా మనసెంతో ప్రకాశంకంగా వుంది. ఆ బి బి ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేశాం? ఎంతమందిని బ్రతిమిలాడాం? ఫీ! ఆ చదువు లాద్దంటే వద్దు. నాక్కొంచెం స్ట్రాంగ్ కాపీ తీసుకురా!”

రమ లోపలికి వెళ్ళింది.

రమణి ఏదో రిలీఫ్ వచ్చినట్టుగా తృప్తిగా నిశ్వాసం విడిచి, కుర్చీలో వెనక్కి చేరబడ్డాడు.

ఇదిమీకు చాలాఉపయోగం

మానిత్వ వ్యవహారాలకు “వ్యవహారదర్శిని” అనే తెలుగు పుస్తకం చాలాఉపయోగం. అందులో షిద్దినా ఆస్తి కొనేటపుడు తమకోవలసిన జాగ్రత్తలు, షిద్దినా ఉత్పత్తి, వ్యాపారం చేయాలంటే, దేనికేవరి వద్ద ఎలా వైసెన్సు తీసుకోవాలి, ఏవిధజాతుల వివాహం, విదాకులని బంధనలు, స్త్రీ పురుషుల ఆస్తి హక్కులు, ఎవరితోనైనా ప్రమాదం రాబోతే పోలీసురక్షణకు ఎవరితోలా త్రాయాలి. ప్రభుత్వ ఉచిత ఇండస్ట్రీలూ పాండటానికి ఎవరికెలాధికారం ఉన్నాయి, వాటిని ఏవిధంగా వాడాలి, వాటిని ఏవిధంగా నష్టం చేయాలి, అనేక చట్టాల వివరాలు ఇలాంటివెన్నో మీకు ఉపయోగపడతాయి. తెలిసేలా వ్రాయబడ్డాయి 300 పేజీల పుస్తకం. ధర రూ. 12. పోస్టు ఖర్చులదనం. దేశీయ ప్రచురణలు, 2. ఇందిరా నగరు, వెంగళరావు నగరు వద్ద, హైదరాబాద్-500090 కు ఉత్తరం వ్రాసి మీకు ఉపయోగానికొప్పస్తకం వి.పి. పోస్టు ద్వారా పొందండి